

Vergaderjaar 2024–2025

36 725 VII

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

36 725 XIII

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

36 725 VI

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (VI) voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 6

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 11 juni 2025

De vaste commissie voor Digitale Zaken, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

De vragen zijn op 22 mei 2025 voorgelegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Bij brief van 10 juni 2025 zijn ze door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De beantwoording van de vragen over de begrotingsonderdelen van Economische Zaken en Klimaat (XIII) en Justitie en Veiligheid (VI) worden verstuurd door de daarvoor verantwoordelijke bewindspersonen.

De voorzitter van de commissie,
Wingelaar

Adjunct-griffier van de commissie,
Muller

1.

Is in de suppletoire begroting al rekening gehouden met de prioriteiten die worden gesteld in de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS)? Zo ja, hoe is dit terug te zien?

Antwoord

Er is in deze suppletoire begroting geen rekening gehouden met de prioriteiten en ambities van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie.

2.

Hoe is de dekking voor acties die voort zullen komen uit de NDS terug te vinden in de begroting?

Antwoord

Vanwege de huidige politieke situatie zal over de voortzetting van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie conform de daarvoor bestaande procedures van de Kamer en het demissionair kabinet worden besloten.

3.

Hoe worden de middelen vanuit het hoofdlijnenakkoord voor nationale veiligheid ingezet en hoe is daarbij aandacht voor digitale veiligheid?

Antwoord

De Kamer wordt hierover conform de comptabiliteitswet artikel 3.1 binnen afzienbare tijd geïnformeerd, indien noodzakelijk via de geëigende kanalen.

4.

Is er zicht op een datum waarop de Commissie zal overgaan tot een definitieve uitspraak met betrekking tot de EU-boete voor de te late omzetting van de Europese Open Data Richtlijn en hoe groot is de kans dat er wordt overgegaan op een boete?

Antwoord

Het Europees Hof van Justitie heeft op 22 mei het arrest uitgesproken in de zaak van de Europese Commissie tegen Nederland betreffende de te late implementatie van de Europese Open Data Richtlijn (Richtlijn 2019/1024). De boete is uitgekomen op een bedrag van € 10 miljoen.

5.

In hoeverre worden de middelen uit de post «Verbinding inwoner en overheid» gebruikt voor digitale dienstverlening, en zo ja, hoe worden die ingezet?

Antwoord

Er worden geen middelen uit de post «Verbinding inwoner overheid» gebruikt voor digitale dienstverlening. Wel wordt circa € 1,7 mln gerealloceerd naar artikel 6 van de BZK-begroting ten behoeve van digitaal burgerschap, vertrouwen in online content en positieve benutting van generatieve AI.

6.

Naar welke overige begrotingshoofdstukken wordt de 2,4 miljoen euro die uit deze post wordt gehaald, herverdeeld?

Antwoord

Er wordt € 2 mln overgeheveld naar begrotingshoofdstuk IIB ten behoeve van de Kiesraad. Via het gemeentefonds ontvangt de gemeente Den Haag een extra bijdrage van € 0,2 mln voor de verkiezing van de leden van het kiescollege niet-ingezetenen. Overige middelen worden ingezet in het

kader van burgerschap. Zo is een deel overgeheveld naar begrotingshoofdstuk 16 (VWS) voor bevrijdingsfestivals en een deel naar begrotingshoofdstuk 12 (I&W) voor het Nationaal burgerberaad klimaat.

7.

Kunt u nader toelichten waarom een vermindering van een miljoen euro plaatsvindt op een post die lijkt te raken aan de doelstelling van de NDS, namelijk «hoogwaardige dienstverlening één overheid»?

Antwoord

De vermindering van een miljoen euro op de post «hoogwaardige dienstverlening één overheid» betreft een overboeking naar EZ, die namens het Rijk opdrachtgever is van het TNO-project rond «norm engineering». Dit project draagt, naast proactieve dienstverlening, breder bij aan transparantie, traceerbaarheid en eenduidige interpretatie van regelgeving, en ondersteunt daarmee via digitalisering de bredere doelstelling van goed bestuur.

8.

Kunt u toelichten hoe de 21 miljoen euro voor het nieuwe IT-platform voor de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) wordt ingezet?

Antwoord

Het huidige IT platform van de RvIG waar essentiële voorzieningen op draaien voor onder meer de Basisregistratie Personen (BRP) en Reisdocumenten is «end of service» (einde dienstverlening) en wordt per eind 2027 niet meer ondersteund, omdat de technologie is verouderd. Om deze reden moet het platform uiterlijk eind 2027 zijn gemigreerd naar een nieuw IT-platform. Als deze migratie wordt ingezet kan RvIG de basisdienstverlening blijven garanderen. Voor het nieuwe IT platform zou dit bijvoorbeeld betekenen dat RvIG vanaf 2028 in staat blijft om burgergegevens (op een veilige manier) te delen met gemeenten die paspoorten willen uitgeven. Een ander voorbeeld is dat de Belastingdienst blijft beschikken over actuele burgergegevens die gebruikt worden voor het innen van belastingen. Tegelijkertijd wordt er, door het toegenomen dreigingsbeeld, verder geïnvesteerd in de cybersecurity van deze kritieke dienstverlening.

9.

Leiden de subsidies voor de innovatiedoelinden via de VNG niet tot tekorten bij de taakstellingen voor onder andere een instelling als Logius?

Antwoord

Nee dat heeft geen gevolgen voor Logius. Het toekennen van middelen naar de VNG staat los van de taakstelling. Het innovatiebudget wordt jaarlijks opnieuw toegekend aan innovatieve projecten op voorstel van de Programmeringsraad Generieke Digitale Infrastructuur (www.pgdi.nl). Zie ook het programmeringsplan GDI 2025 dat is aangeboden aan de Kamer.

10.

Hoe worden de middelen vanuit Werk aan Uitvoering ten behoeve van de identiteitsstructuur in Caribisch Nederland verdeeld?

Antwoord

De middelen vanuit Werk aan Uitvoering ten behoeve van de identiteitsstructuur in Caribisch Nederland komen in hun geheel ten goede aan invoering van het burgerservicenummer.

11.

Bevatten de middelen voor de identiteitsstructuur in Caribisch Nederland ook de uitvoeringskosten voor de Wet invoering BSN en voorzieningen digitale overheid op de BES?

Antwoord

Dat geldt wel voor de incidentele uitvoeringskosten, maar niet voor de structurele uitvoeringskosten. De WAU-middelen voor de identiteitsstructuur in Caribisch Nederland zijn namelijk incidenteel.

De structurele kosten zoals begroot voor deze wet (Kamerstukken II, 36 639, nr. 3) zijn jaarlijks circa € 43.000 en zullen worden ingepast binnen artikel 6 van de BZK-begroting.

12.

Welke middelen zijn er nodig om het burgerservicenummer volwaardig op te nemen op de ID-kaart BES? Kan dit eventueel bekostigd worden vanuit de middelen voor het uitrollen van de identiteitsstructuur in Caribisch Nederland?

Antwoord

De kosten die het gevolg zijn van het amendement waar uw Kamer op 27 mei 2025 mee instemde (Kamerstukken II 2024/25, 36 639, nr. 15) zijn thans niet begroot. Het bedrag dat daarmee gemoeid is, is naar verwachting in de orde grootte van € 300.000 incidenteel. Deze zullen worden begroot zodra besloten is in welk jaar dit kan worden ingevoerd. Bezien wordt op welke wijze deze kosten gedekt kunnen worden.

13.

Welke specifieke activiteiten zijn bekostigd met de middelen die zijn gerealloceerd van de post opdrachten overheidsdienstverlening naar opdrachten informatiesamenleving?

Antwoord

Het gaat om een reallocatie van middelen naar opdrachten informatiesamenleving om deze uitgaven op de juiste regeling te begroten. Specifiek gaat het om (begrote) uitgaven voor een campagne online kinderrechten, de campagne «Laat je niet interneppen» (waarschuwen voor social engineering door criminelen in de digitale wereld), generatieve AI pilots en opdrachten voor onderzoek naar AI bij de overheid.

14.

Welke specifieke activiteiten hebben plaatsgevonden voor doordacht gebruik van AI/algoritmen, het weerbaar maken van de overheid en maatschappij tegen desinformatie en het tegengaan van online discriminatie?

Antwoord

In de 1^e suppletoire begroting worden er middelen beschikbaar gemaakt voor het doordacht gebruik van AI via artikel 6.2. Hiermee zal het algoritmekader worden uitgebreid en geoptimaliseerd, en worden er stappen gezet naar het verder auditeerbaar maken van het algoritmekader. Ook zal voor het algoritmeregister gewerkt worden aan het verhogen van het aantal algoritmes dat is opgenomen en de kwaliteit van de publicaties door Nederlandse overheidsorganisaties.

Daarnaast zullen er pilots uitgevoerd worden rondom algoritmische besluitvorming waarmee kennis wordt opgedaan over het verbeteren van de transparantie rondom de algoritmische besluitvorming met oog voor de verbetering van de praktijk en dienstverlening. Tevens zullen er instrumenten worden ontwikkeld ten behoeve van het verbeteren van processen rondom geautomatiseerde selectietechnieken, inclusief het ontwikkelen van standaarden.

BZK zal ook deelnemen aan een call van het SIDN fonds samen met partnerorganisaties. Deze call richt zich op het versterken van de duurzame groei van alternatieve sociale media, bouwen van verbindende algoritmes waaronder AI en het blootleggen van polariserende algoritmes.

Wat ten slotte de aanpak van online discriminatie betreft, gaat het kabinet werk maken van de aanpak tegen online discriminatie met aandacht voor meer samenwerking tussen (overheids)organisaties, een betere registratie, meer toezicht en goede ondersteuning van slachtoffers.

15.

Wanneer is het duidelijk of de Europese Unie wel of niet een forfaitaire som oplegt voor het te laat implementeren van de Europese Open Data Richtlijn?

Antwoord

Zie antwoord vraag 4.

16.

Is de RvIG voornemens om de IT-diensten naar de cloud te migreren?

Antwoord

We blijven binnen Nederlandse overheids-datacenters, in dit geval ODC-Noord.

17.

Zijn de gealloceerde middelen voor de cloudmigratie van de RvIG toereikend om een Nederlands-Europese leverancier aan te trekken?

Antwoord

Er is geen sprake van een migratie van of naar een cloud. We blijven binnen Nederlandse overheids-datacenters, in dit geval ODC-Noord.

18.

Is het mogelijk om de middelen voor de RvIG aan te vullen, als dit betekent dat cf. de aangenomen moties over digitale soevereiniteit de dienstverlening niet afhankelijk wordt van Amerikaanse techbedrijven na de voorgenomen cloudmigratie?

Antwoord

Zie de antwoorden op vraag 16 en 17.

19.

Zijn er subsidies verstrekt aan de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) ter bevordering van verdere standaardisatie en de digitale soevereiniteit?

Antwoord

Voor standaardisatie zijn er middelen ter beschikking gesteld aan Logius. Hiernaast is het ontwikkelen en beheren van standaarden onderdeel van andere activiteiten en programma's, zoals digitoegankelijkheid. Ook voor digitale soevereiniteit zijn er middelen toegekend, zoals Diginetwerk.

20.

Zijn er specifiek subsidies verstrekt aan de VNG ten behoeve van het centraliseren van gemeentelijke ICT cf. de beloften van de NDS?

Antwoord

Nee, er zijn geen subsidies verstrekt ten behoeve van het centraliseren van gemeentelijke ICT.

21.

Kunt u onderbouwen dat de vrijgemaakte middelen voor de Herbouw Digipoort toereikend zijn, aangezien dit project kritisch is beoordeeld door het Adviescollege ICT-toetsing (AcICT) en meermaals vertraagd is?

Antwoord

De toegekende middelen voor de herbouw van Digipoort zijn in lijn met het aangevraagde budget. Middels voortgangsrapportages wordt bewaakt dat het toegekende budget toereikend is om de uitvoering van de planning mogelijk te maken.

22.

Zijn er aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor de Herbouw Digipoort n.a.v. het kritische rapport over dit project van het AcICT?

Antwoord

Zie antwoord vraag 21.

23.

Hoeveel middelen zijn er vrijgemaakt voor het ontwikkelen van eIDAS-voorzieningen en hoe worden de middelen ingezet?

Antwoord

De eIDAS-verordening stelt burgers in staat om digitaal zaken te doen met overheidsorganisaties in andere landen met hun eigen nationale inlogmiddel. In de BZK begroting is circa € 23 mln. opgenomen voor eIDAS. Hiervan is circa € 7 mln. beschikbaar voor beheertaken door RvIG en Logius van eIDAS-voorzieningen. Het overige deel, ter hoogte van circa € 16 mln., betreft ontwikkeling van het Nederlandse stelsel rondom Europese digitale identiteiten en de publieke NL-wallet, dat nodig is voor de implementatie van de herziene eIDAS-verordening.

24.

Waarvoor wordt de 7,1 miljoen euro voor informatiehuishouding van het Rijk ingezet?

Antwoord

De € 7,1 mln. betreft een bijdrage aan agentschappen voor de uitvoering van verschillende ICT projecten voor de verbetering van de informatiehuishouding van het Rijk.

25.

Heeft u rekening gehouden met de budgettaire gevolgen van het niet doorgaan van de migratie van de diensten van SSC-ICT naar Microsoft, cf. de motie-Kathmann c.s. (Kamerstuk 26 643-1315)?

Antwoord

De motie stelt niet dat alle migraties stop moeten worden gezet, wel dat aan de juiste waarborgen moet worden voldaan. Zoals aangegeven (kamerbrief 26 643, nr. 1243) heeft SSC-ICT, gezien de huidige (politieke) ontwikkelingen en veranderende zienwijze op datasoevereiniteit, besloten de opslag van email en documenten bij de nieuwe werkplek vooralsnog on premise te houden. De maatregelen hebben een verhogend effect op het tarief van de werkplek. Deze zullen de departementen moeten inpassen in hun begroting.

26.

Welke middelen vanuit de post «Goed Bestuur en Sterke Rechtsstaat» zijn in totaal beschikbaar gesteld voor digitale dienstverlening? Hoeveel middelen zitten nog vast in deze post?

Antwoord

Bij de 1e suppletoire begroting 2025 is voor 2025 € 3,6 mln. en voor 2026 € 9,4 mln. beschikbaar gesteld voor het vergroten van de toegankelijkheid en bereikbaarheid van de overheidsdienstverlening. Voor hetzelfde onderwerp is op artikel 12 € 7,9 mln gereserveerd vanaf 2027, oplopend naar € 9,2 mln structureel.

27.

Wat bedoelt u precies met «een overheid die anders werkt en ambtelijk vakmanschap versterkt»?

Antwoord

Herstel van vertrouwen in de (rijks-) overheid lukt niet alleen met systeemverbeteringen en juridische maatregelen. Het vraagt ook om een andere werkwijze waarin de overheid meer mensgericht werkt, de maatschappelijke opgave vooropstelt en de bedoeling van beleid en regelgeving steeds voor ogen heeft. Ambtenaren – op alle niveaus – hebben daar een belangrijk aandeel in. Zij moeten echt contact (kunnen) maken met de samenleving, over grenzen van organisaties heen samenwerken aan oplossingen, en oog houden voor signalen dat iets misgaat, en deze signalen terugleggen. Om dit te bereiken wordt een stevig impuls gegeven aan het ambtelijk vakmanschap, waarbij responsiviteit, rechtstatelijk besef, burgerperspectief, waardengedreven werken en digitaal vakmanschap belangrijke aspecten zijn. Er wordt langs meerdere sporen aan versterking gewerkt zoals een basisopleiding voor elke ambtenaar, interventies op gedrag en houding, praktijk coaching bij grote maatschappelijke opgaven en het opbouwen van leer- en ontwikkelcommunities.

28.

Hoeveel geld is er totaal beschikbaar voor het programma Beter Samen Werken (BSW)? Kunt u tevens inzichtelijk maken wat ieder betrokken departement financieel bijdraagt?

Antwoord

In 2024 is er een business case vastgesteld waarbij de incidentele kosten m.b.t. het programma Beter Samen Werken zijn vastgesteld, welke kosten zijn opgenomen in het Rijks ICT dashboard, zijnde € 60,00 mln., waarbij de business case tweede helft 2025 wordt herijkt. De 4 kopgroepdepartementen dragen ieder ¼ van de kosten.

29.

Welke verschillende projecten voor de informatiehuishouding van het Rijk bedoelt u onder «diverse bijdragen»?

Antwoord

Dit zijn onder andere projecten op het gebied van

- strategische personeelsplanning voor het domein informatiehuishouding
- voorzieningen voor E-mailarchivering
- voorzieningen voor Chatarchivering
- voorzieningen voor Sociale Media archivering

30.

Waarom wordt er in 2027 en 2028 6 miljoen euro gekort op de ICT van het kerndepartement?

Antwoord

De daling van het ICT budget van het kerndepartement komt door een neerwaartse bijstelling op het budget van de NCG, verantwoordelijk voor

de versterkingsoperatie in Groningen. Jaarlijks worden bij de Voorjaarsnota de kosten voor de versterkingsoperatie herijkt, waaronder de apparaatskosten van NCG. De afname van ICT kosten voor de jaren 2027 en 2028 wordt veroorzaakt door de voorgenomen uitfasering van oude systemen en een forse afbouw van de ontwikkelingskosten voor het projectregistratiesysteem.

31.

Waarom is de inzet van middelen van de I-strategie niet opgenomen in een beleidsartikel, zodat de Kamer de bestedingen beter kan volgen?

Antwoord

De i-strategie bevat maatregelen voor de digitale transformatie van BZK-VRO om de weerbaarheid tegen nieuwe en/of toenemende dreigingen te verhogen, een inhaalslag in de adoptie van nieuwe technologie te maken en om de executiekracht van de organisatie te vergroten. Dit betreffen werkzaamheden door bedrijfsvoering ter ondersteuning van het primaire proces. Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften worden uitgaven met betrekking tot de bedrijfsvoering op het niet-beleidsartikel Centraal Apparaat verantwoord.

32.

Kunt u nader toelichten hoe de 19,6 miljoen euro in 2025 wordt ingezet voor vaststelling van producten en diensten?

Antwoord

De kosten die vallen onder deze post betreffen voornamelijk ICT uitgaven die benodigd zijn om de modulaire diensten en innovatie- & vernieuwingsprojecten/programma's binnen RvHH uit te kunnen voeren. Daarnaast zijn er ook ICT-kosten die we één op één doorbelasten aan onze afnemers en ICT-kosten die we maken om bestaande dienstverlening binnen RvHH door te ontwikkelen.

33.

Wat bedoelt u met de «digitale transformatie van BZK-VRO om de weerbaarheid tegen nieuwe en/of toenemende dreigingen te verhogen, een inhaalslag in de adoptie van nieuwe technologie te maken en om de executiekracht van de organisatie te vergroten»? Kunt u exact uitleggen welke activiteiten hiertoe worden ondernomen?

Antwoord

In januari 2025 heeft het Ministerie van BZK-VRO een nieuwe i-Strategie vastgesteld. Hierin staan drie thema's centraal: weerbaarheid, innovatievermogen en executiekracht.

De activiteiten die het eerste jaar ten minste worden ondernomen:

- Weerbaarheid: we verdiepen onze inzichten in de hoog te beschermen belangen en geven prioriteit aan hieruit voortkomende acties zodat de feitelijke weerbaarheid wordt verhoogd. Er wordt structureel meer capaciteit vrijgemaakt om dit te bewaken. Aanvullend verhogen we de kennis van alle medewerkers van het departement op het gebied van digitale weerbaarheid.
- Innovatievermogen: we maken werk van de verantwoorde adoptie van AI in de ambtelijke organisatie. We investeren in de AI-geletterdheid van ambtenaren en in technische voorzieningen waarmee we op een verantwoorde manier gebruik kunnen maken van veilige AI modellen.
- Executiekracht: we zetten nadrukkelijker in op hergebruik van IT-voorzieningen, de inzet van open source en het ontwikkelen van schaalbare voorzieningen. Daarnaast worden impactassessments gemaakt van het nieuwe sourcing beleid voor clouddiensten en voor de ambities op het gebied van soevereiniteit.

34.

Welk aandeel van extern ingehuurde krachten betreft ICT-medewerkers? Welke middelen zijn er beschikbaar om de vaste formatie van ICT-medewerkers te vergroten?

Antwoord

Per april 2025 kent het kerndepartement (incl. ABD, RIS, OBF en RvIHH) een aandeel van 49% ICT-medewerkers binnen de totale externe inhuur. BZK-breed (kerndepartement en de uitvoeringorganisaties excl. Logius en DHC) is dit 44%. De Rijksoverheid staat voor een structurele uitdaging op het gebied van ICT-capaciteit. De toenemende digitalisering vraagt om gespecialiseerde kennis, terwijl de arbeidsmarkt steeds knapper wordt. In mijn brief van 18 april 2025 over het terugdringen van externe inhuur heb ik uw Kamer geïnformeerd over mijn inzet om de externe inhuur van ICT-ers terug te dringen, onder andere door in te zetten op het intern uitvoeren van taken (verambtelijking) gelet op de toekomstbestendigheid van de Rijksoverheid. Daarbij leidt verambtelijking per saldo tot een financiële besparing ten opzichte van externe inhuur. Binnen de I-strategie Rijk wordt er aanvullend beleid ontwikkeld op het staande personeelsbeleid van de rijksoverheid om deze uitdaging op te vangen en grip te krijgen op de instroom, doorstroom en borging van cruciale digitale expertise.

35.

Hoeveel van de middelen uit de post Goed Bestuur en Sterke Rechtstaat worden gebruikt voor de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de overheidsdienstverlening en voor het doordacht gebruik van AI/ algoritmes?

Antwoord

Voor de middelen bereikbaarheid en toegankelijkheid van de overheidsdienstverlening, zie het antwoord op vraag 26. In de 1^e suppletoire begroting is € 2,4 mln (aflopend naar € 1,9 mln structureel) beschikbaar gesteld voor AI/algoritmen. We zetten daarbij in op onder ander het vergroten van de transparantie bij het overheidsgebruik van AI en Algoritmen. Voor verdere toelichting zie antwoord op vraag 14.»

36.

Kunt u alle activiteiten ten behoeve van digitale dienstverlening en digitale inclusie die bekostigd worden vanuit de post Goed Bestuur en Sterke Rechtsstaat uiteenzetten?

Antwoord

Er wordt ingezet op het versterken van een dienstbare overheid en het vergroten van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van overheidsdienstverlening. Hiervoor wordt onder andere onderzoek gedaan naar specifieke groepen die momenteel onvoldoende worden bereikt, met als doel een stevige basis te leggen voor gerichte activiteiten om het bereik van overheidsdienstverlening te vergroten. Daarnaast ligt de focus op het verbeteren van de algemene informatievoorziening via een 24/7 beschikbare, betrouwbare digitale assistent. En het vereenvoudigen van overheidscommunicatie met behulp van verantwoorde technologische hulpmiddelen die publieke dienstverleners ondersteunen bij het toegankelijker maken van overheidsbrieven.

37.

Kunt u toelichten waarom de Rijksorganisatie voor Ontwikkeling Digitalisering en Innovatie (ODI) een negatief resultaat heeft geboekt over 2024?

Heeft dit gevolgen gehad voor de bedrijfsvoering van de Rijksorganisatie voor ODI?

Antwoord

ODI heeft in 2024 een negatief resultaat behaald, onder meer vanwege uitdagingen in de arbeidsmarkt die hebben geleid tot personeelstekorten, met name op de terreinen van AI en cybersecurity. Daardoor kon ODI niet aan de vraag voldoen en is minder omzet gedraaid dan waarop is begroot. Deze factoren hebben echter geen gevolgen gehad voor de bedrijfsvoering.

38.

Heeft het niet tijdig opnemen van aanvullende middelen voor Logius op de begroting gevolgen gehad voor haar bedrijfsvoering?

Antwoord

Er zijn geen gevolgen voor de bedrijfsvoering geweest. In goed overleg met Logius wordt bewaakt dat de toegekende budgetten toereikend zijn voor de bedrijfsvoering.

39.

Worden middelen uit de post Goed Bestuur en Sterke Rechtsstaat gereserveerd voor digitale dienstverlening en digitale inclusie? Is het mogelijk om Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's) hieruit te bekostigen?

Antwoord

Een gedeelte van de financiële middelen uit voor Goed Bestuur zijn gereserveerd om het bereik van dienstverlening van de overheid te vergroten en de toegankelijkheid van overheidsorganisaties te verbeteren. Hierbij gaat het om de bereikbaarheid aan het loket, telefonisch en digitaal. Dat gebeurt zoveel mogelijk bij de bestaande loketten en de logische plaatsen waar mensen op zoek gaan naar hulp.

Concreet geef ik met de middelen uitvoering aan mijn visie op lokale, fysieke dienstverlening en ondersteuning. In mijn visie speelt de laagdrempelige dienstverlening en ondersteuning voor burgers bij regelzaken met de overheid zoals deze wordt geleverd door bijvoorbeeld wijkcentra en buurthuizen, maar ook de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO), een belangrijke rol. Bij de uitvoering wil ik bestaande ingangen, waaronder overheidsbrede loketten en IDO's, beter inbedden in de lokale context.

Ik zet de middelen voor goed bestuur dus in om het (fysieke) ecosysteem voor publieke dienstverlening, dat bestaat uit formele en informele plekken en helpers, beter te faciliteren. De directe uitvoeringskosten van de IDO's, één van deze plekken in het ecosysteem, worden uit een andere post gefinancierd.

Overige/overkoepelende vragen die betrekking hebben op meerdere begrotingen

59.

Kunt u aangeven hoeveel middelen er (aanvullend) zijn gereserveerd voor de uitwerking van de NDS?

Antwoord

Zie antwoord bij vraag 2.

60.

Wat is de budgettaire ruimte op de begroting van BZK, J&V, EZ?

61.

Welke middelen zijn juridisch verplicht, welke zijn bestuurlijk gebonden, welke zijn beleidsmatig belegd en hoeveel middelen zijn nog vrij te besteden?

62.

Hoeveel bedraagt naar verwachting de onderuitputting in 2025 en hoeveel bedragen naar verwachting de kasschuiven van 2025 naar latere begrotingsjaren?

Gecombineerd antwoord vraag 60 t/m 62

De budgetflexibiliteit geeft weer welke delen van de budgetten juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden en beleidsmatig belegd zijn. De budgetflexibiliteit wordt op artikelniveau weergegeven in de individuele begrotingen.

Gedurende het begrotingsjaar zal onder andere op basis van uitvoeringsinformatie blijken of er sprake is van meevallers. Indien meevallers zich voordoen kan dit conform begrotingsregels worden ingezet voor tegenvallers. Dergelijke wijzigingen worden dan verwerkt in het eerstvolgende begrotingsstuk. De september suppletoire zal meer inzicht geven in eventuele kasschuiven in het betreffende begrotingsjaar. De ontwerpbegroting bevat een meerjarig overzicht.

63.

Zijn er middelen vrijgemaakt voor de aanbesteding van een Rijkscloud, cf. de motie-Kathmann (Kamerstuk 26 643-1316)?

Antwoord

In de Voorjaarsnota 2025 zijn geen middelen vrijgemaakt voor de aanbesteding van de Rijkscloud.

64.

Zijn er middelen vrijgemaakt voor het ondersteunen van de Stichting Internet Domeinregistratie Nederland (SIDN) in de zoektocht naar een Nederlandse leverancier voor haar DNS-infrastructuur, cf. de motie-Kathmann c.s. (Kamerstuk 26 643-1317)?

Antwoord

Er zijn geen specifieke middelen vrijgemaakt voor het ondersteunen van de Stichting Internet Domeinregistratie Nederland (SIDN) voor de uitvoering van motie-Kathmann c.s. Wel heeft het Ministerie van Economische Zaken op het departement een bijeenkomst georganiseerd, zoals de motie verzoekt, waarbij SIDN heeft toegelicht wat zij zoeken in een cloudbaanbieder. Hierbij waren zo'n vijftien cloudbaanbieders aanwezig. Naar aanleiding van deze bijeenkomst gaat SIDN nu verder in gesprek met diverse partijen. Over de uitkomst van deze sessie en de vervolgesprekken wordt uw Kamer voor het zomerreces per brief geïnformeerd.

65.

Zijn er middelen vrijgemaakt om alle ICT-diensten die de overheid nu afneemt van Amerikaanse techgiganten te voorzien van een risicoanalyse en een exitstrategie, cf. de motie-Kathmann (Kamerstuk 26 643-1318)?

Antwoord

Departementen zijn zelf verantwoordelijk voor hun cloudgebruik en de bijbehorende risicoanalyses en exitstrategie. Dit is vigerend beleid en valt binnen de reguliere begroting van de verschillende departementen.

66.

Zijn er middelen vrijgemaakt om lopende cloudmigraties die de afhankelijkheid van Amerikaanse techgiganten doen toenemen stop te zetten, cf. de motie-Kathmann (Kamerstuk 26 643-1318)?

Antwoord

Er zijn geen centrale middelen vrijgemaakt. De afweging om lopende cloudmigraties stop te zetten is een departementale verantwoordelijkheid, dit geldt ook voor het vrijmaken van middelen hiervoor.

67.

Wat zijn de budgettaire consequenties voor de uitvoering van de aangenomen moties ingediend bij het debat over migraties van overheids-ICT naar het buitenland van 13 maart jl.? Zijn deze verwerkt in de Voorjaarsnota en zo niet, wanneer worden deze wel verwerkt?

Antwoord

De budgettaire consequenties zijn nog niet bekend en daarom ook niet verwerkt in de Voorjaarsnota.

68.

Welke aanvullende middelen zijn beschikbaar gesteld voor de NDS?

Antwoord

Zie antwoord op vraag 2.

69.

Heeft u, zoals toegezegd, gesprekken gehad met bibliotheken over het op peil houden van de dienstverlening van Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's) ondanks het opheffen van specifieke uitkeringen aan gemeenten (SPUKs)? Heeft u mogelijke budgettaire gevolgen verwerkt in de Voorjaarsnota?

Antwoord

Ja, er hebben op ambtelijk niveau gesprekken plaatsgevonden met de belangrijkste huidige samenwerkingspartners rondom de IDO's, te weten de Koninklijke Bibliotheek (KB), de Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Manifestgroep (MFG) | Netwerk van Publieke Dienstverleners (NPD). De huidige specifieke uitkeringen worden verstrekt aan gemeenten die deze besteden aan:

- De financiering van de lokale bibliotheek ten behoeve van de realisatie of de instandhouding van de Informatiepunten Digitale Overheid;
- De promotie van de Informatiepunten Digitale Overheid bij haar inwoners;
- Het voeren van regie over het netwerk van organisaties rond de Informatiepunten Digitale Overheid die voor de inwoners van de gemeente relevant zijn.

Met het opheffen van de SPUK's en het met 10% korting overhevelen van de middelen naar het gemeentefonds geef ik uitvoering aan het kabinetsbesluit. De budgettaire gevolgen van het kabinetsbesluit zijn reeds verwerkt bij de Ontwerpbegroting 2025. De regierol van gemeenten, die dus al bestaat sinds de inwerkingtreding van de SPUK, wordt met dit besluit nog belangrijker. Hoe gemeenten verder invulling geven aan deze rol, met als doel het op peil houden én juist het verder verbeteren van de

laagdrempelige empathische dienstverlening, wordt meegenomen in de uitvoering van de bij vraag 39 genoemde visie op lokale, fysieke dienstverlening en ondersteuning. Bij het opstellen van deze visie zijn alle hiervoor genoemde partijen (en nog veel meer partijen) betrokken.

70.

Hoeveel middelen zijn er in totaal vrijgemaakt in de Voorjaarsnota voor het bevorderen van de digitale soevereiniteit van Nederland?

Antwoord

Er zijn bij de Voorjaarsnota geen aanvullende middelen beschikbaar gesteld specifiek voor het bevorderen van de digitale soevereiniteit van de Rijksoverheid.